

Огляд і освідкування

Огляд – це слідча (розшукова) дія, що полягає у сприйнятті об'єктів для виявлення слідів злочину, з'ясуванні механізму злочину; обставин його вчинення; інших даних, що мають значення для справи.

Види огляду:

1. Житла чи іншого володіння особи
(ч.2 ст.233, ч.2 ст.237).
2. Місцевості (ч.1 ст.237).
3. Приміщення (ч.1 ст.237).
4. Речей та документів (ч.1 ст.237).
5. Тварин.
6. Труп (ст.238).
7. Освідчування (ст.241).

Завдання огляду:

1. Безпосереднє дослідження обстановки МП, речей, предметів, що мають відношення до події.
2. Пошук, виявлення, фіксація, вилучення і попереднє дослідження матеріальних слідів злочину.
3. Висунення і перевірка версій.
4. Організація розкриття злочину за “гарячими слідами”.

Основні учасники

Огляд житла чи іншого володіння особи, обшук особи:

1. Слідчий, прокурор.
2. Поняті (не менше 2).

Але – ч.1 ст.236

Огляд трупа:

1. Слідчий, прокурор.
2. Судмедексперт або лікар.
3. Поняті (не менше 2) (але ч.7 ст.223).

А інші види

огляду?

Факультативні учасники

- прокурор;
- керівник органу досудового розслідування;
- спеціаліст;
- потерпілий;
- підозрюваний;
- захисник;
- законний представник тощо.

Проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якою метою (огляд, обшук, слідчий експеримент) можна не інакше як лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді, або у випадках невідкладності, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину (ч.ч.1 та 3 ст.233).

звернутися з клопотанням про проведення обшуку до слідчого судді. Слідчий суддя розглядає таке клопотання, перевіряючи, чи дійсно були наявні підстави для проникнення до житла без ухвали слідчого судді. Якщо слідчий суддя відмовить у задоволенні клопотання про обшук, одержані докази є недопустимими, а отримана інформація підлягає знищенню (ст.255).

Процесуальний порядок - огляд житла чи іншого володіння особи:

1. Вживаються заходи для забезпе-чення присутності осіб, чий права (законні інтереси) можуть бути обме-жені чи порушені.

2. Особі пред'являється ухвала + надається копія або отримується доз-віл власника на огляд житла чи іншого володіння особи.

3. Будь-якій особі може бути заборонено: залишити місце огляду до його закінчення; вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню огляду;

4. Дозволяється вилучення лише речей і документів, які мають значення для справи. Інші речі вважаються тимчасово вилученим майном (ст.167-169).

5. Речі, вилучені з обігу, вилучаються незалежно від їх відношення до КП.

Тактика огляду житла чи іншого володіння особи

Підготовчий етап до виїзду:

1. Отримання вичерпної інформації про подію.
2. Забезпечення охорони МП.
3. Вжиття заходів щодо усунення негативних наслідків події.
4. Запрошення учасників огляду та їх інструктаж.
5. Підготовка і перевірка ТКЗ та ТЗ.

Підготовчий етап на місці
проведен-ня огляду:

1. Перевірка виконання розпоряд-
жень слідчого.
2. Залучення понятих (за необхідно-
сті).
3. Розподіл обов'язків між учасниками
огляду.
4. Опитування можливих свідків.

Робочий етап огляду:

1. Загальний огляд: орієнтування на місцевості; визначення меж МП; обрання тактики проведення огляду.
2. Детальний огляд: дослідження об'єктів у статичному та динамічному стані; виявлення слідів злочину та речових доказів.

Тактичні прийоми огляду:

1. Статичний та динамічний огляди.
2. Суцільний огляд чи вибірковий.
3. Концентричний чи ексцентричний огляд.
4. Фронтальний чи секторний огляд.

події не повинно бути або, навпаки, відсутні, хоча вони б насправді мали бути.

Види негативних обставин:

1. Окремі предмети, сліди взаємодії, що суперечать механізму події чи зібраним матеріалам справи.
2. Дисимуляції – ознаки приховування інформації, що проявляються в актах поведінки чи показаннях окремих осіб.

За наявності негативних
обставин можливо:

1. Висунута версія є невірною.
2. Механізм події сприйнятий
непра-вильно.
3. Мало місце інсценування.

Освідкування – це слідча (розшуко-ва) дія, що проводиться для вияв-лення на тілі підозрюваного, свідка чи потерпілого слідів злочину або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медич-ну експертизу (ч.1 ст.241).

Види освідкування:

1. Слідче (основні учасники – слідчий, прокурор, освідкувана особа, поняті (але ч.7 ст.223 КПК); факультативні – судово-медичний експерт/лікар, інші спеціалісти; особи, які ініціювали проведення освідкування).

2. Судово-медичне освідування (ос-новні учасники – судово-медичний експерт/лікар, освідувана особа, слід-чий, прокурор (коли відсутня необхід-ність оголення особи); факультативні учасники – спеціалісти; особи, які ініціювали проведення освідування).

Робочий етап освідкування:

- пропозиція особі добровільно пройти освідкування;
- огляд ділянок тіла, не закритих одягом і взуттям;
- пропозиція звільнити від одягу ділянки тіла, необхідні для огляду;
- огляд і описання у протоколі виявлених слідів злочину, особливих прикмет;
- огляд одягу, взуття чи головних убо-рів.